

Arkivsaksnr.:
2023/14235

Dokumentdato:
23.11.2023

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
91/23

Møtedato:
30.11.2023

Årsplan for internrevisjon 2024

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Instruks for internrevisjonen ved Universitetet i Bergen](#)

Saken gjelder:

Universitetsstyret skal i denne saken vedta årsplan for internrevisjonen for 2024 etter forslag fra UiBs internrevisjonssjef. Internrevisjonen er uavhengig av den daglige driften, rapporterer faglig til styret og koordinerer sitt løpende arbeid med ledelsen ved universitetsdirektør.

Statlige virksomheter med utgifter eller inntekter over 300 millioner kroner kan vurdere å bruke internrevisjon som en del av virksomhetens system for styring og kontroll. Universitetet i Bergen er en stor og kompleks virksomhet. Universitetsstyret har vedtatt at internrevisjonen skal organiseres ved kjøp av tjenester, såkalt full utkontraktering. Universitetsstyret har uformet en instruks som sikrer revisjonens uavhengighet og at revisjonen gjennomføres i tråd med etablerte standarder.

Universitetet i Bergen inngikk sommeren 2023 en rammeavtale om internrevisjon med PwC for 2 år, med opsjon på 1+1 år. Ny internrevisjonssjef for UiB er Jonas Gaudernack, partner i PwC.

I arbeidet med årsplan for 2024 har PwC hatt dialog med universitetsdirektøren, samt gjennomført møter med fakultets- og avdelingsdirektører.

PwC skriver i sitt forslag at «Internrevisjonen har som formål å bidra til nytte i organisasjonen gjennom å utføre revisjons- og rådgivningsoppdrag. Internrevisjonsoppdragene spenner typisk fra kortere avsjekker av om internkontrollen fungerer som forutsatt, til mer innsiktsorienterte gjennomganger av områder der organisasjonen ønsker kunnskapsgrunnlag, dypere forståelse av utfordringer, og råd og innspill til forbedringer.»

PwC understreker at revisjonsplanen bør ses i sammenheng over tid slik at bredden av virksomheten dekkes over en 3-4 års horisont. Internrevisjonssjefen mener planene bør inneholde en balanse mellom dekning av kjernenære prosesser og støtteprosesser, og en balanse mellom kontrollorienterte og rådgivningsorienterte oppdrag.

PwC planlegger for å gjennomføre følgende fire internrevisjonsprosjekter i 2024:

- *Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet*
- *Helhetlig administrasjon – forenklet rapportering*
- *Sikkerhetssatsingen (informasjonssikkerhet)*

- *Klimaregnskap.*

I tillegg har internrevisjonen vurdert disse temaene som aktuelle for 2024-planen:

- *Studentrekruttering*
- *Helseforskning*
- *Beredskap*
- *Ivaretagelse av sikkerhetsloven og eksportkontrollregelverket – innsidetrusselen*
- *Bærekraft*
- *Avsjekk etterlevelse innenfor utvalgte enkeltområder*

PwC understreker at planen kan justeres gjennom året hvis det oppstår endrede behov.

Revisjonens beskrivelse av revisjonstemaene framgår av den vedlagte revisjonsplanen.

Universitetsdirektørens kommentarer

Internrevisjonsprosjektene vil bli gjennomført av PwC etter en plan vedtatt av styret.

Universitetsdirektøren vil legge til rette for internrevisjonen på en god måte gjennom en systematisk dialog, slik at internrevisjonens arbeid bidrar til nytte for UiB slik de selv understreker i sin plan.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret vedtar internrevisjonens årsplan for 2024 og gir internrevisjonssjefen fullmakt til, ved behov og etter dialog med universitetsdirektøren, å gjøre justeringer av revisjonstema slik de framgår av planen.

Tore Tungodden
universitetsdirektør

23.11.2023/Arne R. Ramslien

Vedlegg

1 Årsplan for internrevisjon 2024

Til: UiB v/ Styret
Kopi: Universitetsdirektør

17. november 2023

Internrevisjon - forslag til revisjonsplan 2024

Innledende om internrevisors rolle og arbeid gjennom året

Rolle

UiB har engasjert PwC til å være virksomhetens internrevisor fra høsten 2023. Internrevisjonen utfører sitt arbeid i henhold til instruks og periodeplaner fastsatt av styret. Dette betyr at internrevisjonen som funksjon er en del av UiB, og er et internt virkemiddel.

Internrevisjonen er uavhengig av den daglige driften, rapporterer faglig til styret og koordinerer sitt løpende arbeid med ledelsen ved universitetsdirektør.

Internrevisjonen har som formål å bidra til nytte i organisasjonen gjennom å utføre revisjons- og rådgivningsoppdrag. Internrevisjonsoppdragene spenner typisk fra kortere avsjekker av om internkontrollen fungerer som forutsatt, til mer innsiktsorienterte gjennomganger av områder der organisasjonen ønsker kunnskapsgrunnlag, dypere forståelse av utfordringer, og råd og innspill til forbedringer.

Plan

I henhold til fastsatt mandat skal internrevisor vurdere virksomhetens mål, organisering og risiko, og fremme forslag til styret om hvilke revisjonsaktiviteter som bør prioriteres i kommende periode. Typisk gjøres dette gjennom fastsettelse av årsplaner ved inngangen til nytt år. Planen kan deretter justeres gjennom året hvis det oppstår endrede behov.

Før planforslaget fremmes for styret, har internrevisor hatt dialog med ledelsen sentralt og på enhetsnivå, samt koordinert med universitetsdirektør hvilke revisjoner som oppleves som mest nyttig, sett opp mot øvrige initiativ som pågår. Revisjonsplanene bør ses i sammenheng over tid, slik at bredden av virksomheten dekkes over en 3-4 års horisont, samtidig som det er rom for å prioritere tidsaktuelle tema i det enkelte år. Revisjonsplanene bør videre inneholde en balanse mellom dekning av kjernenære- og støtteprosesser, og en balanse mellom kontrollorienterte og rådgivningsorienterte oppdrag.

Gjennomføring og rapportering

Når periodeplanene er vedtatt av styret, igangsetter internrevisor de enkelte revisjonene i henhold til foreslått tidsplan. Første steg i oppstarten er å fastsette en detaljert prosjektplan, med angivelse av hvilke forhold som skal dekkes, og omfangs- og fremdriftsplan. Det løpende arbeidet koordineres med utpekt representant fra administrasjonen. Ved avslutning av revisjonene avholdes diskusjonsmøter med administrasjonen for å verifisere at man er enige om observasjoner, vurderinger og anbefalinger, og det utarbeides rapportutkast for gjennomlesning. Endelige revisjonsrapporter stiles til universitetsdirektør, og oppsummeres periodisk til styret (gjennom årsrapport og eventuelt halvårsoppdatering).

Forslag til revisjonsplan 2024

Nedenfor følger forslag til internrevisjonsplan for 2024. Planen er basert på en dialog med administrasjonen og en generell vurdering av relevante tema i sektoren. Gitt fastsatt budsjetttramme foreslår vi fire revisjoner for 2024, som angitt nedenfor. I tillegg opplyser vi om andre tema som har vært vurdert som aktuelle i perioden, og tema som kan være aktuelle for senere perioder.

- **Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet**
UiB har vesentlig BOA-aktivitet. BOA-aktiviteten innebærer økonomisk risiko, og har forøydete krav til regelverksetterlevelse, rapportering og revisjon. Samtidig er BOA-finansieringen viktig for opprettholdelse av forskningsaktiviteten, og finansieringen fra anerkjente kilder (EU/Forskningsrådet) er viktig for status og motivasjon i forskermiljøene, forskerrekuttering og internasjonalt forskningssamarbeid. Det foreslås en revisjon i to deler, hvorav internrevisjonen i første del kvitterer ut at UiB etterlever de formelle internkontrollkravene til BOA-aktiviteten. I den andre delen vil revisjonen ha en mer rådgivende tilnærming, og vurdere hvordan det er tilrettelagt for støtte til søknadsprosesser, prosjektgjennomføring og tilhørende økonomiprosesser.
- **Helhetlig administrasjon - forenklet rapportering**
Økte eksterne rapporteringskrav og interne forventninger til oversikt og kontroll, har bidratt til økt rapporteringsbelastning på organisasjonen de senere årene. Revisjonen vil foreta en gjennomgang av samlede rapporteringskrav som treffer enhetene, for å få et overblikk over rapporteringstrykk, hvem som er brukerne og hvorfor det rapporteres, arbeidsfordelingen i rapporteringen, og om det er overlapp i rapporteringen. Deretter vil revisjonen søke å avdekke muligheter for forenklinger, tilpasninger, samordning etc. som kan redusere opplevd rapporteringstrykk.
- **Sikkerhetssatsingen (informasjonssikkerhet)**
UiB har igangsatt en betydelig satsing på informasjonssikkerhet i lys av det økte trusselbildet, og det er viktig å sikre at forbedringsarbeidet med en total ramme på 150 mill. over 5 år gir effekter. Det foreslås en revisjon i to deler. Først vil vi gjøre en innledende vurdering av situasjonsforståelsen som ligger til grunn for forbedringsprogrammet, organiseringen av forbedringsprogrammet og handlingsplanen/prioriteringene. Formålet med dette er å få økt innsikt, og samtidig bidra med eventuelle råd der vi ser muligheter til forbedring. I del to vil vi gjøre en avsjekk av fremdrift og teste et utvalg viktige kontrolltiltak utover i organisasjonen ift. om de er implementert og fungerer som forutsatt.
- **Klimaregnskap**
Styret har vedtatt et mål om at UiB skal være klimanøytralt innen 2030. UiB har siden 2018 hatt et komplett klimaregnskap som inkluderer både direkte, utslipp, indirekte utslipp fra kjøp av energi og innkjøp av varer og tjenester. Administrasjonen ønsker et innsiktsarbeid fra internrevisjonen for å videreutvikle klimaregnskapet slik at det kan bli et enda mer effektivt styringsverktøy og bedre analysere hvordan klimaarbeidet ved UiB utvikler seg.

Andre aktuelle revisjonstemaer som har blitt vurdert for 2024-planen:

- **Studentrekruttering**
I en periode med utflating av vekst i studentmassen, innføring av studieavgift for studenter fra land utenfor EØS, samt generelt strammere økonomiske rammer, har det blitt viktigere å lykkes med å tiltrekke seg studenter for å opprettholde kvalitet og omfang i studietilbudene. Revisjonen vil undersøke hvordan UiB jobber med profilering og studenttilfang knyttet til studietilbudene, både sentralt og lokalt, herunder i hvilken grad arbeidet er innsikts- og kunnskapsbasert. Revisjonen vil i innledende fase innhente en grunnforståelse for arbeidet med profilering ved UiB, og vil i neste fase foreta dypdykk innenfor 1-2 utvalgte fakulteter for økt dybdeforståelse.
- **Helseforskning**
Helseforskningsprosjekter omfatter ofte svært sensitive data, og er derfor regulert gjennom helseforskningsloven. Helseforskningsloven stiller krav til systematisk internkontroll på området, og periodiske revisjoner. Helsetilsynet gjennomførte et tilsyn av helseforskning ved UiB i 2021, og det er i ettertid blitt jobbet med forbedringstiltak. Foreslått revisjon vil ta utgangspunkt i hvordan universitetet har fulgt opp anbefalingene fra helsetilsynet, samt foreta en uavhengig testing av etterlevelse av et utvalg sentrale internkontrollkrav.

- **Beredskap**
UiB hadde i 2023 om lag 4200 årsverk og 19 900 studenter. Trusselscenarioene som kan oppstå enten på universitetet eller på reise eller utveksling er omfattende, og de krever planlegging, forebyggende tiltak, tilrettelegging og øvelse. Foreslått revisjon vil gjennomgå beredskapsprosessene på UiB sentralt og lokalt, og vurdere informasjonsflyt og fordeling av roller og ansvar, og herunder hvordan det arbeides for å sikre tilstrekkelig kompetanse på rett sted.
- **Ivaretagelse av sikkerhetsloven og eksportkontrollregelverket - innsidetrusselen**
Deling av kunnskap, åpenhet og internasjonalisering er kjerneverdier i universitetssektoren. Dette gjør sektoren sårbar for innsidervirksomhet. UiB er underlagt sikkerhetsloven og eksportkontrollregelverket, som samlet sett skal beskytte informasjon mot både tilsiktede handlinger fra en insider, og utilsiktede konsekvenser som følge av ulovlig kunnskapsoverføring. I henhold til sikkerhetsloven skal UiB ha et styringssystem for sikkerhet, som er integrert med ledelsessystemet for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen i stort. Dette skal bidra til god håndtering av innsidetrusler. Vi foreslår en innsiktorientert revisjon som kartlegger hvordan dette er ivarettatt, og gir råd om eventuelle forbedringsmuligheter.
- **Bærekraft**
UiB har etablert både strategier og handlingsplaner på bærekraftsområdet, basert på en vesentlighetsvurdering. Det foreslås at internrevisor årlig velger ut utvalgte tema, og vurderer hvordan handlingsplanene blir utført utover i organisasjonen. Formålet vil være å bidra til realisering av bærekraftsmålene. Aktuelle temaer kan eksempelvis være anskaffelser, energi, reiser, mangfold mm.
- **Avsjekk etterlevelse innenfor utvalgte enkeltområder**
Dette er en klassisk kontrollorientert avsjekksrevisjon, med formål å dekke et bredere spekter av tema på en kostnadseffektiv måte. Fremfor større evalueringer av organisering, rutiner, styrende dokumenter etc., velger internrevisor ut et utvalg viktige enkeltkontroller og stikkprøvetester (eventuelt dataanalytisk) etterlevelsen av disse utover i organisasjonen. Eksempel på tema kan være tilgangsstyring, anskaffelser, bi-ervert, personvernkontroller (protokoller, hendelser, DPIA, leverandøroppfølging) med mer. Systematikken bør være slik at kontrollene dekker bredden av virksomheten over tid.

Andre revisjonstema som kan være aktuelle for revisjon i kommende perioder

- Innføring av BOTT - stor tilpasning for organisasjonen og bør adresseres på et tidspunkt, men det pågår betydelig forbedringsarbeid. Aktualiteten av en revisjon kan revurderes høsten 2024
- Sentralt masteropptak - i hvilken grad er ambisjonene som lå til grunn for omorganisering for 2 år siden innfridd?
- Internasjonalisering (studenter / forskere, både inn og ut)
- Karriereveier - vurdering av hvor godt det legges til rette for karriereutvikling innenfor administrative stillinger slik at UiB evner å beholde kompetanse.
- Kvalitetssystem for utdanning - et viktig område som kan være aktuelt på sikt.
- Miljøfyrtårn – evaluering av hvorvidt det å være miljøfyrtårn skaper merverdi med tanke på tilknyttet ressursbruk.
- Bruk av midlertidighet - et tema KD følger opp særskilt i styringsdialogen.
- Personvern - testing av etterlevelse lovkrav på gjennomførende nivå.
- Varsling - vurdering av hvor godt det er tilrettelagt for å kunne varsle og hvordan varslingskanalen fungerer.
- Internkontroll roller og ansvar - forventninger til ulike roller ifm. til risikostyring og internkontroll

- Universell utforming - hvordan det er lagt til rette for at UiB ivaretar krav til digital og fysisk tilgjengelighet
- Satsning på EVU - hvordan satsningen på EVU er organisert med tanke på støtte til utviklingen og profileringen av EVU-programmer

Internrevisor er disponibel til å bistå med andre oppdrag dersom dette ønskes av styret eller ledelsen. Eventuelle tilleggsoppdrag vil avrapporteres i internrevisors årsrapport.

Med vennlig hilsen
Internrevisjonen / PricewaterhouseCoopers AS

Jonas Gaudernack
Partner, PhD